

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ &
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΤΗΛ.: 2106419332
FAX: 2106411523

Αθήνα, 31 Ιανουαρίου 2022

Αριθ. Πρωτ.: 198

Αριθ. Εγκυκλίου: 2

Προς
Τους κ.κ. Εισαγγελείς Εφετών της Χώρας
και δι' αυτών προς
τους κ.κ. Εισαγγελείς Πρωτοδικών της περιφέρειάς τους

Θέμα: Άσκηση ενδίκων μέσων από τον Εισαγγελέα – Γενικές Οδηγίες
για την εφαρμογή του άρθρου 465 εδ. γ, δ ΚΠΔ.

Αναφορικά με την άσκηση ενδίκων μέσων από τον εισαγγελέα, το άρθρο 465 εδ. γ, δ του ισχύοντος Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προβλέπει ότι «η κρίση εκφέρεται μία μόνο φορά σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας από τον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή εφετών» και ότι «η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου». Κατά το μέχρι σήμερα χρονικό διάστημα ισχύος του νέου ΚΠΔ, υπέπεσαν στην αντίληψή μας περιπτώσεις εσφαλμένης εφαρμογής των προαναφερόμενων διατάξεων του άρθρου 465, δηλαδή παραβίαση του κανόνα της άπαξ εισαγγελικής κρίσεως για την άσκηση ή μη ενδίκου μέσου, με τελική κατάληξη τη δικαστική απόρριψη ως απαραδέκτου του ασκηθέντος από τον εισαγγελέα ενδίκου μέσου. Κατόπιν τούτου, κρίνουμε αναγκαίο να διατυπώσουμε κάποιες σκέψεις, ως απόπειρα ερμηνευτικής προσέγγισης του νόμου, και συνάμα να απευθύνουμε συνοπτικές

γενικές οδηγίες στο πλαίσιο της εκ των διατάξεων των άρθρων 19 § 1 στοιχ. γ και 24 § 5 στοιχ. α του ΚΟΔΚΔΛ αρμοδιότητάς μας.

Η προαναφερθείσα ρύθμιση του άρθρου 465 ΚΠΔ, με το Ν. 4620/2019 εντάχθηκε για πρώτη φορά στο ποινικό δικονομικό δίκαιο, στη συνέχεια δε συμπληρώθηκε με τους νόμους 4637/2019 και 4855/2021 ώστε να λάβει τη σημερινή μορφή της. Από τις επισημάνσεις της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής του ΣχΚΠΔ συνάγεται ότι η εν λόγω νομοθετική επιλογή εντάσσεται στις περιπτώσεις αναμόρφωσης των τυπικών προϋποθέσεων του παραδεκτού των ενδίκων μέσων σε σχέση με τους δικαιούχους εισαγγελείς (βλ. Αιτιολ. Έκθ. ΣχΚΠΔ). Προφανής σκοπός της πρόβλεψης του άρθρου 465 ΚΠΔ είναι αφενός να αποτρέψει την (διαρκούσης της προθεσμίας) υποβολή αλληπάλληλων αιτήσεων από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο (συνήθως, τον υποστηρίζοντα την κατηγορία) για άσκηση έφεσης ή αναίρεσης από τον αρμόδιο εισαγγελέα και αφετέρου να εμποδίσει την κατά κατάχρηση του διευθυντικού δικαιώματος άσκηση του ενδίκου μέσου από τον προϊστάμενο εισαγγελέα, παρά την αντίθετη, ρητώς εκφρασθείσα, κρίση του ήδη επιληφθέντος εισαγγελικού λειτουργού, στον οποίον ο ίδιος είχε αναθέσει την υπόθεση. Ήδη, και υπό το προϊσχύσαν δίκαιο, έγκριτες εισαγγελικές φωνές είχαν επικρίνει την *«περιφορά της αιτήσεως προς άσκησιν ενδίκου μέσου... μέχρι εξευρέσεως του καταλλήλου»* εισαγγελέως προς άσκησιν του ποθουμένου ενδίκου μέσου...» (βλ. Διάταξη [απορριπτική πράξη] ΑντεισΑΠ Ανδρέα Ζύγουρα 5039/2008, ΠοινΧρ 2009, 70-71), πρακτική η οποία ευτέλιζε τον εισαγγελικό θεσμό και παραβίαζε τη θεμελιώδη δικαϊκή αρχή non bis in idem. Εντέλει, η μία μόνο φορά κρίση του ζητήματος της άσκησης ή μη του ενδίκου μέσου από τον εισαγγελέα εναρμονίζεται και με τον κανόνα του άρθρου 466 § 3 ΚΠΔ.

Από πρακτική σκοπιά, η προσοχή των εισαγγελικών λειτουργιών πρέπει να επικεντρωθεί στα ακόλουθα σημεία:

1. Υπό τις οδηγίες των Διευθυνόντων Εισαγγελέων, με ευθύνη και επιμέλεια της γραμματείας των Εισαγγελιών Πρωτοδικών και Εφετών της Χώρας, οι αιτήσεις για άσκηση ενδίκου μέσου από τον εισαγγελέα θα καταχωρίζονται στο ειδικό βιβλίο στο οποίο θα καταγράφεται, κατά τρόπο σαφή και διαφανή, η καταφατική ή αρνητική κρίση του εισαγγελικού λειτουργού, στον οποίον «χρεώθηκε» η αίτηση.

2. Πριν από την επί της αιτήσεως συνοπτική αναγραφή της αρνητικής κρίσης του εισαγγελικού λειτουργού, αυτονοήτως θα προηγείται μελέτη και συνεκτίμηση όλων των στοιχείων της υπόθεσης δεδομένου ότι ούτε ο ίδιος εισαγγελέας, ούτε άλλος συνάδελφός του του ίδιου βαθμού δικαιοδοσίας, μπορεί να επανέλθει επί του θέματος κατά τρόπο παραδεκτό.

3. Εάν έχει υπάρξει προγενέστερη αρνητική εισαγγελική κρίση, ο εξετάζων τυχόν νέα αίτηση εισαγγελέας θα ενημερώνεται σχετικά με σημείωμα του αρμόδιου υπαλλήλου της γραμματείας ώστε να τελεί σε γνώση του γεγονότος.

4. Ο αυτεπάγγελτος «έλεγχος» των πρωτοβάθμιων απαλλακτικών βουλευμάτων (για το ενδεχόμενο άσκησης έφεσης από τον Εισαγγελέα Εφετών), ιδίως στις «μεγάλες» Εισαγγελίες Εφετών, σε περίπτωση βιαστικής αρνητικής κρίσης, καθιστά ανέφικτη την αξιολόγηση των ισχυρισμών και επιχειρημάτων που τυχόν εκθέτει ο υποστηρίζων την κατηγορία σε εμπροθέσμως κατατιθέμενη αίτησή του, με την οποία ζητεί να ασκηθεί το ένδικο μέσο από τον Εισαγγελέα Εφετών (αγνοώντας ότι αυτός έχει ήδη, αυτεπάγγελτα κρίνει αρνητικά). Επ' αυτού, θεωρούμε ορθό α) να μην επισπεύδει την εκφορά (αρνητικής) κρίσης ο αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών κατά τις πρώτες ημέρες της προθεσμίας του ενός μήνα (άρθρο 480 ΚΠΔ), ώστε ενδεχόμενη εμπρόθεσμη αίτηση

να συνεξετάζεται πριν από την τελική απόφασή του, και β) η διερεύνηση τυχόν λόγων έφεσης να είναι ολοκληρωμένη, εκτεινόμενη και στο πεδίο της εσφαλμένης εκτίμησης των αποδείξεων. Η τελευταία αυτή υποχρέωση, βέβαια, προϋποθέτει ότι ο κρίνων εισαγγελικός λειτουργός (πρέπει να επιδιώκει να) έχει στη διάθεσή του όχι μόνο το κείμενο του βουλεύματος, αλλά και την οικεία ποινική δικογραφία.

Ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Δημήτριος Παπαγεωργίου

Κοινοποιείται:

- 1) κ.κ. Αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου
- 2) Υπουργείο Δικαιοσύνης

Σ.Μ./